

MESTNI LJUDSKI ODBOR LJUBLJANA

POROČILO SVETA ZA PROSVETO MLO LJUBLJANA ZA LETO 1954

ORGANIZACIJA SVETA ZA PROSVETO

V prvi polovici leta 1954 je predlagal Svet za prosveto in kulturo zaradi preobširnega delovnega področja reorganizacijo Sveta, ki je bila sprejeta na skupni seji obeh zborov MLO 23. julija 1954. Na tej seji sta bila za poprej skupno področje formirana dva ločena Sveta: Svet za prosveto in Svet za kulturo.

Reorganizirani Svet se je z večjo intenzivnostjo začel ukvarjati s problemi ožjega šolskega vzgojnega področja, vendar pa je še vedno velik del svojega prizadevanja moral posvečati materialni problematiki (proračun, investicijski plan itd.).

Svet je kot svoje pomožne organe formiral: odbor za predšolsko vzgojo, odbor za osnovne šole, odbor za gimnazije, odbor za nižje strokovne šole, odbor za srednje strokovne šole, odbor za telesno vzgojo in odbor za predvajoško vzgojo.

Odbor za mladinske domove in internate je skupen organ Sveta za prosveto in Sveta za soc. varstvo.

Odbori obravnavajo specifično problematiko svojih področij, Svet pa nato sklepa in odloča o njihovih predlogih.

Svet se je sestajal praviloma vsak teden, v izjemnih primerih pa vsakih 14 dni.

Pri razpravljanju o prosvetni dejavnosti v Ljubljani v letu

1954 moramo gledati na prosveto in njene realne osnove. Številčno bi lahko to realnost ugotovili takole: na območju mestnega ljudskega odbora Ljubljana je bilo vpisanih ob koncu leta 1954 v vseh šolah in zavodih 28.192 mladine.

To se pravi, da je Svet za prosveto MLO Ljubljana moralno in materialno soodgovoren za rast in razvoj četrtine vseh ljubljanskih prebivalcev, praktično vse ljubljanske mladine. Ta mladina pa so naši bodoči delovni ljudje, bodoči državljani naše ljudske skupnosti. Gledano tako pa silno poraste družbena odgovornost in pomembnost prosvetne dejavnosti, ki mora v veliki meri prispevati svoj delež k oblikovanju osebnosti mladih ljudi.

USTANOVE SVETA ZA PROSVETO MLO

V prvi polovici l. 1954 je bila v Svetu še združena prosveta in kultura. Ker pa je prišlo do ločitve že v začetku druge polovice in bo poročilo o kulturni dejavnosti podal Svet za kulturo MLO, se bomo omejili samo na podatke iz prosvetne dejavnosti.

V začetku l. 1954 je delovalo na področju prosvete 127 ustanov, med letom smo dobili 5 novih zavodov, ukinjeni pa so bili štirje. Tako, da imamo ob koncu leta 1954 124 ustanov.

Od teh je 84 proračunskih ustanov, vse ostale pa so ustanove s samostojnim finansira-

njem in so pod pedagoškim nadzorstvom Sveta. MLO plačuje v njih vzgojno osebo, skrbi za investicije in jim daje večje ali manjše dotacije. V vseh vzgojnih ustanovah-domovih je 5.614 gojencev; pretežna večina teh gojencev je izven Ljubljane, s čimer je Ljudski odbor prevzel veliko skrb tudi za mladino iz najrazličnejših krajev republike.

ŠOLSKI PROSTORI IN OPREMA

Od 74 šolskih ustanov imajo lastna poslopja: 22 osnovnih šol, 9 gimnazij, 5 nižjih strokovnih šol, 4 srednje strokovne šole, 3 posebne šole in 1 višja pedagoška šola. Ostalih 30 šol gostuje ali po drugih šolah ali v lesenih provizorijskih ali pa v zasebnih stavbah. Vse šolske ustanove imajo 518 učilnic za 807 oddelkov in 24.237 dijakov.

Za vse šole je torej primanjkovalo skupno že lani 289 učilnic. Najbolj prizadete so bile splošno izobraževalne t. j. osnovne šole in gimnazije, ki so imele skupno 530 oddelkov in samo 298 učilnic. Če upoštevamo, da so okoliške t. j. periferne osnovne

VABILO na 62. skupno sejo mestnega zbora in zbora proizvajalcev MLO

Na podlagi 89. člena Zakona o ljudskih odborih mest mestnih občin sklicujem

62. skupno sejo

mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki bo v petek dne 22. aprila 1955 ob 16.30 uri v sejni dvorani Magistrata Ljubljana.

Predlagan je naslednji dnevni red:

1. Poročilo Sveta za prosveto MLO o delu v letu 1954.

2. Odločba o spremembi in dopolnitvi odločbe o številu delovnih mest in določitvi nazivov v upravi MLO Ljubljana.

3. Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o dopolnilnih plačah, osebnih in položajnih dodatkih v upravi MLO Ljubljana.

4. Odločba o dodelitvi parcel v trajno uporabo Glavni združni zvezi LRS.

5. Odločba o konstituiranju Stavbno obrtnega podjetja »Šiška«, Knezova ul. 28.

6. Personalne zadeve. Vsa ljudski odborniki imajo pravico pisмено predlagati spremembo ali dopolnitev dnevnega reda.

Morebitno odsotnost javite skupščinski pisarni MLO — telefon 21-343, Kresija, soba št. 8.

Predsednik MLO:
dr. Marijan Dermastia l. r.

šole razmeroma normalno zasedene (imajo toliko učilnic, kolikor je oddelkov, torej samo dopoldanski pouk), vidimo, da so zaradi tega toliko bolj obremenjene osnovne šole in gimnazije v samem središču mesta, kjer imajo vse skoraj v celoti dopoldanski in popoldanski pouk. Ker pa bo dotok novincev v naslednjih treh letih številčno še vedno porastel, bo že letos in v naslednjih letih s prostori še težje (Moste, Ježica). Po statističnih podatkih bi splošno izobraževalno šolstvo na sedanjem območju MLO potrebovalo v prihodnjih 5 letih vsega okoli 400 učilnic za normalni pouk. V gradnji pa je 48 učilnic.

Za normalno delo v osnovnih šolah bi bile v naslednjih letih nujno potrebne še naslednje novogradnje: na Vrhovcih, Snebrju, Trnovem, Rožni dolini, Jaršah in za Bežigradom (vzhodna stran). Zlasti pa bo potrebna nova osnovna šola v središču mesta, če prosveta ne more več računati z vrnitvijo poslopja na Prešernovi cesti, kjer je sedaj vojna bolnišnica. Gimnazijskih poslopj pa bi potrebovali poleg teh dveh, ki sta v gradnji, še v Šiški in v Mostah. Načrti so že pripravljeni za osnovno šolo Snebrje, v delu pa so za osnovno šolo Vrhovci, Trnovo in Stožice ter za gimnaziji v Šiški in Mostah.

Tudi strokovno šolstvo izkazuje pomanjkanje šolskih prostorov, saj je zaradi pomanjkanja prostorov bilo mnogo učencev odklonjenih in so se morali šolati v posebnih tečajih. 37 učilnic, ki jih navajamo v priloženi statistiki, je v lesenih barakah, ki so ponekod v izredno slabem stanju (Vajenska šola gradbenec ob Tomačevski cesti in Gozdarska srednja šola).

Od srednjih strokovnih šol imajo lastno zgradbo samo 3: Tehniška srednja šola, Učiteljske in Ekonomska srednja šola, vse ostale gostujejo, 1 pa ima svoj lastni provizorij. Posebne šole imajo svoja poslopja, toda njihova kapaciteta je žal takoj majhna, da ne morejo sprejeti vseh prosilcev. Izrazito ljubljanska šola je le Zavod Janeza Levca, dočim ostali šoli (za glu-

he in slepe) sprejemata mladino iz vse republike.

Zanimivo je tudi pogledati, kako stara so naša šolska poslopja:

a) iz časov A. O. je 25 šolskih poslopj;

b) iz časov med obema vojnama je 12 poslopj;

c) zidana po osvoboditvi so tri šolska poslopja.

Kot poseben problem moramo v tej zvezi navesti tudi dejstvo, da so po sili razmer morale skoraj vse šole zasedati za pouk veliko večino svojih kabinetov (kemičnih, prirodopisnih, fizikalnih, risalnic). Kakšna škoda je to za kvaliteto pouka ni treba poudarjati, zlasti če vemo, da bi v današnjih pogojih in potrebah moral biti bolj politehničen kakor v preteklosti.

Oprema naših učilnic je bila in je še danes v veliki meri zastarela, zdravstveno higiensko neprimerna in pomanjkljiva. Šolske klopi datirajo ponekod še iz časa pred prvo svetovno vojno, deloma iz bivše Jugoslavije. Uspelo pa nam je v zadnjih letih vendarle zamenjati večje število zastarele in razpadajoče opreme z novo. Čaka pa nas še veliko delo pri opremljanju naših kabinetov. Učila v naših kabinetih so nesodobna — zastarela, deloma pa jih mnoge šole nimajo. Šolske delavnice, kolikor jih imamo na naših šolah, so opremljene skromno, čeprav smo v preteklem letu za delavnice dali na razpolago precejšnja sredstva.

INVESTICIJE IN PRORAČUNSKI IZDATKI

Svet za prosveto MLO v letih 1950, 1951 in 1952 ni imel odobrenih investicijskih kreditov in se se nujna investicijska vzdrževanja na številnih objektih krila v zelo skromnem obsegu iz odobrenih rednih proračunov. V letu 1953 je bilo izkoriščenih 59.753.532 din od prvega odobrenega investicijskega kredita.

V letu 1954 je bil Svetu za prosveto odobren izdatnejši kredit, ki je znašal po rebalansu 193.450.000 din, po znižanju v mesecu decembru pa 154.683.825 din. Črpal pa se je ta kredit takole:

	din
za gradnje (novogradnje in popravila)	107.348.755
za opremo	24.239.059
za študij	6.511.832
za dotacije fizikalnim gradnjam	6.400.000

Skupaj: din 144.499.646

Iz razlike v znesku ca. 10 milijonov din, ki je nastala predvsem zaradi neizkoriščenega kredita za novogradnjo gimnazije Polje, smo z virmanom odstopili Tajništvu za komunalne zadeve 3.500.000, Tajništvu za kulturo pa 1.752.000 din.

Za redno poslovanje ustanov Sveta za prosveto so bila za l. 1954 dodeljena proračunska sredstva v znesku 558.511.000 din. Zaradi izplačila splošnih 60% nagrad vsem uslužbencem ustanov Sveta pa je potrošnja na-

rasla in znaša 581.197.754 din. Ta primanjkljaj je bil deloma krit z rebalansom, deloma pa iz sredstev proračunske rezerve.

KADER

V vseh ustanovah Sveta za prosveto je bilo v letu 1954 zaposleno 1273 učno-vzgojnih oseb, od tega 495 moških in 778 žensk. Slika je zelo zanimiva. Predvsem pade v oči dejstvo, da se iz leta v leto poklic učitelja-vzgojitelja-prosvetnega delavca

HIŠNIM SVETOM, UPRAVITELJEM IN LASTNIKOM ZGRADB

Svet za stanovanjske zadeve in Svet za gradbene in komunalne zadeve MLO glavnega mesta Ljubljane vabita hišne svete, upravitelje zgradb Splošno ljudskega premoženja in zasebne lastnike hiš, naj za dni, ko bomo proslavljali 10-letnico osvoboditve Ljubljane, uredijo in primerno okraše vse zgradbe in prostore v svoji upravi.

Vabimo terenske organizacije SZDL, ZB in ZKS, naj organizirajo na svojem terenu posebne odbore, ki bodo poskrbeli, da bodo potrebne ureditve in okrasitve izvršene pravočasno in skladno z okolico.

Priporočamo hišnim svetom, upraviteljem zgradb in zasebnim lastnikom, naj si oskrbe zastave, kolikor so sedanje izprane ali drugače poškodovane. Dolžina proti širini zastave naj bo 4:1. Zastave naj bodo izvedene v stročnice na fasadi.

Za okrasitev oken bo imela mestna vrtnarija na razpolago lesene zabojčke z vsaj enim cveticami, ki jih prodaja interesantom po zmerni ceni. Priporočamo, da okrasite s cveticami v prvi vrsti okna I. nadstropja po možnosti v vsej ulici

zaradi lepšega izgleda. Pri tem pa opozarjamo, da je treba do srede maja cvetlice še zavaroovati pred mrazom.

Ob tej priložnosti je potrebno, da se odstrani tudi vsa navlaka v raznih vogalih ob cestah in dvoriščih ter popravijo ograje, kjer so te poškodovane.

Pri MLO Ljubljana je formirana posvetovalna pisarna, ki bo dajala posameznim terenskim odborom, hišnim svetom, hišnim upraviteljem nasvete, kako se naj uredi cesta, ulica ali posamezna hiša. Posvetovalna pisarna ima prostore v starem magistratu I. nadstropje — poročni urad, in sicer vsak dan razen sobote od 8. do 14. ure.

Svet ja stanovanjske zadeve in Svet za gradbene in komunalne zadeve pričakujeta, da bodo vsi prebivalci Ljubljane ob obletnici tako velikega dogodka, kot je bila osvoboditev Ljubljane, ukrenili vse, da bo mesto imelo čimbolj praznično podobo.

SVET ZA STANOVANJSKE
ZADEVE MLO
SVET ZA GRADBENE
IN KOMUNALNE ZADEVE
MLO

vse močnejše feminizira. Vzroki za to so različni. Nagel razvoj industrializacije močnejše privlačuje v produkcijo moške moči. Razen tega pa moški iščejo pri izbiri poklica tudi večjo materialno stimulacijo, ki v prosvetni službi ni takšna kakor v številnih poklicih v produkciji. Od skupnega števila prosvetnih delavcev je moških samo 39%, ženskih učnih ali vzgojnih moči pa 61%. Na gimnazijah je to razmerje 38% : 62%, v osnovnih šolah pa celo 12% : 88% v korist ženskih učnih moči. Prirodno in pozitivno je, da imamo na šolah ženske in moške učne moči. Nikakor pa ne moremo šteti za pozitivno dejstvo, da je pretežno del ženskih učnih moči prezaupen, ker morajo poleg poklicnega dela vršiti tudi dolžnosti matere in gospodinje. Posledica tega je, da so mnoge prosvetne delavke živčno in fizično izčrpane in da se tudi ne morejo dovolj posvetiti nadaljnemu študiju in poglabljanju v svoji stroki.

Prosvetni delavci nameščenci na področju MLO Ljubljana so pretežno starejši pedagogi t. j. taki, ki imajo od 10 do 20 službenih let ali še več. Pri osnovnih šolah, kjer smo pred leti ugotavljali samo starejši kader, se je stanje popravilo, vendar je še vedno povprečna starost učitelja okrog 40 let. S takim stanjem moramo biti zadovoljni, ker kaže, da imamo v Ljubljani pretežno kader z večjimi izkušnjami, ki je življenjsko dozorel in je zaradi tega tudi jamstvo za metodično kvaliteten pouk. Nasprotno pa so vzgojiteljice v pretežni večini mlade moči. To je tudi docela razumljivo, ker vzgojiteljice iz predaprilske Jugoslavije skoraj nimamo, saj takrat vrtci še zdaleka niso bili tako razširjeni kakor danes. Prejšnji vrtci so bili največ v rokah verskih organizacij.

V strokovnem oziru moramo reči, da je ljubljanski kader sorazmerno dobro usposobljen. V vrtcih in osnovnih šolah skrbijo za nadaljnje izobraževanje kadra predvsem Društva prosvetnih delavcev, na gimnazijah pa so organizirani predmetni strokovni aktivi, ki skrbijo za strokovno in metodsko izpopolnjevanje svojih članov. Vendar je pri slednjih opaziti, da se jih premalo poslužujejo zlasti mlajše učne moči, ki najbolj potrebujejo strokovni in metodski razvoj. Velik del prosvetnih delavcev dela razen v šoli tudi izven nje (v Pionirski organizaciji, pri Društvu prijateljev mladine, Tabornikih, SZDL, Telesno-vzgojnih organizacijah in drugod). Precej srednješolskega kadra je zaposlenega pri strokovnem delu izven šole, bodisi v strokovnih ali v raznih tečajih, velik del strokovnega kadra na strokovnih šolah pa je angažiran tudi v operativni svoje stroke. Na številne prosvetne delavce slabo vplivajo tudi težke stanovanjske razmere, v katerih živijo.

Svet za prosveto je v svoji kadrovski politiki vedno, pa tudi v letu 1954 stremel za tem, da bi ljubljanskim učno-vzgojnimi zavodom zagotovil v vsakem oziru kvaliteten kader. Če v tem svojem stremeljenju ni uspel vedno, je razlog v tem, da je zadeval pri izvajanju personalne politike na razne težkoče in ovire. Med drugim je Svet za prosveto moral često odkloniti premestitev v Ljubljano tovarišem, katerih odlične strokovne in moralno-politične kvalitete je poznal, pa jim v Ljubljani ni mogel nuditi primerne stanovanjske. Zaradi nuj-

ne potrebe je namesto njih moral sprejeti take prosilce, ki so v Ljubljani imeli zagotovljeno stanovanje.

Svet za prosveto je vedno stremel za tem, da bi v vseh svojih šolah zagotovil redno delo. Velika večina prosvetnih delavcev je bila zaposlena normalno ali celo preko predpisane učne obveznosti, le v izjemnih redkih primerih je bila poedincem učna obveznost znižana, in sicer zato, da bi se jim s tem omogočilo delo na izvenšolskih, za družbo pomembnih in koristnih poslih ali pa iz zdravstvenih razlogov. Svet se zaveda, da je stanje v prosvetni službi zlasti v nekaterih obrobni predelih republike težko in ponekod celo kritično. Zaradi tega je z razumevanjem skušal ustreči Republiškem svetu za prosveto in kulturo oziroma njegovi kadrovski komisiji ter je konec leta 1954 razrešil službe v Ljubljani določeno število ljubljanskih profesorjev in predmetnih učiteljev ter jih dal na razpolago najbolj prizadetim okrajem. Vendar pa smatra, da s takimi ukrepi ne bo mogoče težke situacije bistveno izboljšati, še manj pa dokončno urediti, ampak bodo tudi tu potrebni drugačni prijem, ki bodo

PROBLEMATIKA USTANOV SVETA ZA PROSVETO

1. Otroški vrtci

V letu 1954 je v Ljubljani delovalo skupno 15 vrtcev, od tega 11 s prehrano in 4 brez prehrane. Od teh so trije priključeni osnovnim šolam.

V vrtcih je 752 predšolskih in 450 šolskih otrok. Od preko 10.000 otrok v starosti od 3. do 7. let je zajetih v vrtcih komaj 7%. Kljub temu pa so vrtci prenapolnjeni, saj njihova normalna kapaciteta znaša samo 615 otrok. Večje število otrok, ki ga vrtci izkazujejo, gre deloma na račun zdravstvenih predpisov, deloma pa so v vrtcih morali ukiniti oziroma spremeniti spalnice in jedilnice v dnevne sobe.

Najbolj pereče je pomanjkanje vrtcev v centru mesta, kjer sta za območje, na katerem živi približno 2000 predšolskih otrok, komaj dva vrtca z zmogljivostjo po 60 otrok. V obeh so le otroci zaposlenih staršev. Zaradi pomanjkanja prostorov je bilo odklonjenih 45 nujnih prošelj za sprejem. Tako se vrtci ne morejo razviti v ustanove, ki bi zajele čimvečje število predšolskih otrok. Zaradi prevelikega števila otrok nivo vzgojnega dela ne more biti na takšni višini, kot bi to bilo zaželeno.

Z zakonom o socialnih zavodih so vrtci s prehrano postali socialno vzgojni zavodi z družbenim upravljanjem. Oskrbljena otrok je znašala za prehrano (kosilo in dve malici) 1.500 din. Zaradi podražitve prehrane so vrtci s 1. jan. 1955 zvišali prehrano na 1.700 din, tako da skupno s prispevkom za vzgojno delo znaša tedaj oskrbljena 2.000 din mesečno. Primanjkljaj se krijejo z dotacijo Sveta za zdravstvo in soc. politiko LRS iz fonda za prekrške.

Število vrtcev bo potrebno v Ljubljani čimprej močno povečati, če bomo hoteli zajeti večje število otrok. Odbor za predšolsko vzgojo pri Svetu za prosveto MLO je že izdelal načrt vrtcev za prihodnjih nekaj let. Pri novih osnovnih šolah bi bilo po tem načrtu 12 vrtcev, poleg tega pa bi zgradili še 14 novih vrtcev. Tako bi zajeli lahko okoli 30% predšolskih otrok.

2. Osnovne šole

V letu 1954 je delovalo 25 osnovnih šol z 9351 učenci v pro-

stori z dvojno izmeno pouka. Pripomniti pa je treba, da smo se trojni izmeni pouka na osnovni šoli Ježica in Moste izognili le s tem, da smo našli povsod eno učilnico izven šolskega posloja, na Ledini pa s tem, da smo v Domu Anice Černejeve dobili 4 učilnice, v kateri dela 8 oddelkov. Ti oddelki so osnova za novo ustanovljeno šolo na Poljanah. V tem letu so bile osnovne šole tudi nekoliko sredi svojega povišnega porasta. V zadnjih dveh letih izkazujejo namreč porast otrok za 3.000, kar pomeni hkrati tudi ustrezen porast oddelkov in število učnih moči. Zaradi splošnega pomanjkanja učnega kadra smo morali v letu 1954 honorarno zaposliti na osnovnih šolah še 27 starostnih upokojevcov.

Učni uspehi ob zaključku šol. leta 1953-54 izkazujejo v osnovnih šolah, da je od vseh učencev izdelalo z uspehom razred 92,2% in je najboljši v Sloveniji. Da je pa tudi realen, nam potrjuje dejstvo, da učenci naših osnovnih šol v gimnazijah sorazmerno dobro napredujejo in da so na mnogih gimnazijah prav prvi razredi med najboljšimi na šoli. S tem je problem prehoda iz osnovne šole na gimnazijo, ki je bil še pred nekaj leti zelo pereč, izgubil svojo ostrino in se zvil v organsko celoto kompleksnega problema: reforme splošnega izobraževalnega šolstva.

Največji problem glede učnih in vzgojnih uspehov je danes na osnovnih šolah vprašanje umsko nerazvite ali zaostale mladine ter vprašanje socialno ali moralno ogrožene mladine, ki pa številčno ni tako visok, da ga ne bi bilo mogoče rešiti vsaj do neke mere ob pomoči širše okolice, t. j. Društva prijateljev mladine, šolskih odborov, SZDL in drugih.

Številni roditeljski sestanki, množični in razredni, so starše in učitelje zbližali in mnogo koristili pri skupnih prizadevanjih za napredek otroka.

V glavnih šolskih počitnicah so mnoge šole s sredstvi iz rednih proračunov ali iz investicijskega lepšale svoje notranje in zunanje lice. Dobile so kulturnejši, svetlejši obraz, zato so postale v vzgojnem pogledu privlačnejše za otroka, t. j. vzgojno pozitivne.

Na novo je bilo opremljenih nekaj učilnic, uredile so se šolske kuhinje in delavnice. Posebej moramo tudi omeniti, da je bila v jeseni dograjena nova osnovna šola v Besnici. Tako je bil v letu 1954 storjen tudi v pogledu zadovoljevanja materialnih potreb šole velik korak naprej k izboljšanju.

3. Gimnazije

Skupno s Klasično gimnazijo ima Ljubljana 15 gimnazij z 8555 dijaki. 4 gimnazije so nižje, ostale pa popolne. Samo dopoldanski ali pa pretežno samo dopoldanski pouk imajo le 3 gimnazije, vse ostale pa imajo pouk v dveh izmenah. Posebno težko je stanje na V. gimnaziji, kjer zaseda polovico zgradbe Akademija za upodabljačo umetnost in na I. gimnaziji, kjer ima svoje prostore tudi univerza. Zaradi tega sta ta dva zavoda prenapolnjena, posamezni razredi, zlasti nižji pa imajo tudi do 50 učencev.

Učni uspehi ob koncu šolskega leta 1953-54 so bili zadovoljivi. Od vseh dijakov je izdelalo z uspehom razred 87,34%. Če primerjamo končni uspeh z uspehom v I. polletju in zlasti ob posameznih konferencah, dobimo razliko 40 oziroma 30 odstotkov. Tak odnos dijakov do učenja med šolskim letom pa na naših gimnazijah vsekakor ni zdrav pojav.

O učnih načrtih in predmetnikih na gimnazijah se je razpravljalo že mnogo. V lanskem šolskem letu se je znižalo število učnih ur. S tem se je obremenitev učencev v šoli zmanjšala, resnična obremenitev pa samo v majhni meri ali pa sploh ne, ker še ni urejeno vprašanje učnih načrtov.

Tudi v letu 1954 ni Svet za prosveto imel inšpektorja za srednje šole, ker se za to mesto po razpisu ni prijavil noben kandidat, ki bi imel vse potrebne moralno-politične in strokovne kvalifikacije. Svet za prosveto si je pomagal tako, da je za inšpekcijo imenoval pomožne inšpektorje (13). Inšpektorji so bili iz vrst najboljših pedagoških delavcev - profesorjev na srednjih šolah ali Višji pedagoški šoli. Svoje delo so vršili skrbno in z odgovornostjo ter so Svetu za prosveto močno pomagali. Vendar pa so bili to samo predmetni inšpektorji, ki niso gledali šole kompleksno, ampak prvenstveno v večini primerov samo s stališča svoje ožje stroke in je Svet za prosveto šele po pregledu vseh njihovih poročil dobil neko skupno sliko, ki pa je tudi zajela šole kot celoto le deloma, največkrat pomanjkljivo.

4. Strokovne šole

Delimo jih v srednje strokovne šole, ki jih je bilo v šolskem letu 1953-54 10 s 3507 učenci in v nižje strokovne šole, ki jih je bilo 20 s 3986 učenci.

Njihova problematika in uspehi so tako barviti, da jih ne bi mogli zajeti nobeno krajše poročilo, ker bi zaradi jasnosti in preglednosti morali obravnavati vsako šolo zase. Družbeno so te šole izredno važne, ker usposabljaajo in pripravljajo mladino za poklicno delo — za produkcijo. Zaradi tega je tudi razumljivo, da so potrebna za njihov nemošten razvoj in potek dela zelo visoka materialna sredstva. Ker so pa mnoge med njimi pri nastale šele po osvoboditvi brez prejšnjih izkušenj in tradicij ter morajo usposabljati naraščaj za industrijo in dvig produkcije, je potrebno, da jim posvečamo posebno skrb. Pereče pa je vprašanje proračunskih sredstev za njihovo vzdrževanje. V večini va-

jenskih, zlasti pa v srednjih strokovnih šolah je največ mladine, ki ni iz Ljubljane, temveč iz drugih krajev republike, deloma pa celo iz vse države.

Težišče problematike teh šol je bilo in bo verjetno še nekaj časa na vprašanju, kako dvigniti pouk na sodobno višino in ga modernizirati, t. j. preskrbeti tem šolam sodobna učila in druga pomagala, da bodo lahko svoje učence temeljito strokovno izobrazile in pripravile za delo v poklicih. Prav tako je težko vprašanje, kako ustvariti dijakom teh šol primerne šolske in internatske prostore, ki bodo odgovarjali pedagoškimi in higienisko-zdravstvenemu pogledu.

5. Vzgojni domovi

V letu 1954 je bilo v Ljubljani 24 vajenskih in dijaških domov, 4 domovi višjih šol, 2 mladiška domova in 3 posebni vzgojni zavodi s 5614 gojenci.

V vajenskih in dijaških domovih je bilo cca. 6% ljubljanskih otrok in še to večinoma otroci, ki so bili poslani v zavode zaradi neurejenih domačih razmer. Le mladinski domovi in Dom Janeza Levca so bili zasedeni z malo izjemo izključno z ljubljansko mladino.

Večina domov je zasedena preko svoje normalne kapacitete. Kljub sklepu upravnikov, da ne bodo sprejemali več mladine, kakor je normalno, so morali od sklepa odstopiti in sprejemati mladino, ker sicer ne bi imela kam iti.

Velik problem domov je vzgojno osebje. Vzgojitelji so v vseh domovih prezaupeni, njihova zaposlitev traja tudi ob nedeljah in ostalih dela prostih dnevih. Zaradi tega je zelo malo reflektantov za mesta vzgojiteljev. Stanje se je nekoliko zboljšalo v drugi polovici leta, ko je bil priznan vzgojiteljem poseben dodatek za nadurno delo. V vseh domovih je zaposlenih 76 kvalificiranih in 44 nekvalificiranih vzgojnih moči.

Ceprov so domovi prenapolnjeni, da večinoma niso sodobno sodobno urejeni, da ne odgovarjajo nekaterim zdravstvenim zahtevam, so bili učni uspehi dijakov oz. učencev za 5 do 15 odstotkov višji od povprečnega uspeha na šolah, ki jih obiskujejo. Gojenci teh domov so bili vključeni v mladinskih in drugih organizacijah, ki zajemajo mladino.

Oskrblnina v domovih se je v preteklem letu gibala med 3600 in 4200 din. Po novem letu pa se je dvignila do 5300 din, ker so odpadle dotacije Mestnega ljudskega odbora domovom, in morajo kriti vse izdatke sedaj gojenci sami.

6. Dijaške kuhinje

V začetku leta 1954 so delovale 4 dijaške kuhinje, ki so izdajale na Viču 80 kosil in 30 večerij dnevno, v Mostah 70 kosil dnevno, v Sentvidu 55 kosil.

Centralna dijaška kuhinja 500 kosil in 350 večerij.

Študentska menza je izdajala 1000 kosil dnevno. Cena kosila je bila 45 din, večerji pa 35 din. Razliko so krije kuhinje s subvencijo MLO, ki je znašala v letu 1954 1.486.000 din.

S 30. aprilom so se združile Študentska menza na Trgu revolucije, Centralna dijaška kuhinja in menza študentskega doma I. Molzerja v Osrednjo študentsko menzo s kapaciteto 1500 do 2000 abonentov dnevno.

7. Socialna pomoč

Kot podporo za šolanje so prejeli v letu 1954:

a) otroci padlih borcev iz NOV

tudi najrazličnejše metode in načine dela, uporabo sodobnih učil, učbenikov itd. Izkusiva in dogajanja take šole bi lahko v ve-

liki meri pomagala vsem šolam v Ljubljani in v celotni republiki pri kvalitetnem in vsebinskem dvigu pouka.

ŠTEVILO MLADINE, VPISANE OB KONCU ŠOLSKEGA LETA 1954 V LJUBLJANSKE ŠOLE IN DOMOVE

	mladina	št. šol	št. oddelkov	št. učence
Osnovne šole	9292	25	279	173
Srednje šole	8551	15	252	125
Srednje strokovne šole	3507	10	144	105
Nižje strokovne šole	3938	20	154	83
Višja pedagoška šola	266	1	—	—
Predšolski vrtci	752	15	—	—
Domovi višjih šol	1469	4	—	—
	28 192	98	829	518

USTANOVE SVETA ZA PROSVETO MLO OB KONCU LETA 1954

	15	Stalni gospodinjstvi tečaji	1
Vrtci	15	Center za izvenarmadno vzgojo	1
Osnovne šole	25	Vzgojni domovi	22
Gimnazije	15	Študentski domovi	2
Srednje strokovne šole	10	Dijaške kuhinje	4
Nižje strokovne šole	20	Učne delavnice	5
Posebni vzgojni zavodi	3		
Vzgojna posvetovalnica	1		

PREGLED KADRA PO LETIH SLUŽBOVANJA

	m	ž.	sk.	do 10 let službe	do 20 let službe	do 30 let in več službe
Osnovne šole	37	265	302	107	81	114
Gimnazije	148	238	386	133	152	101
Srednje	109	94	283	83	97	103
Nižje strok.	72	30	102	27	40	35
Vrtci		83	83	56	17	10
Domovi	32	20	52	23	18	11
Pos. vzgojni zavodi	17	48	65	17	28	20
Skupaj:	495	778	1273	446	433	394

POVPREČJE OSKRBNIN V DOMOVH

1. Prehrana:		
a) vrednost živil	3300 din	
b) kurivo	140 din	
c) voda	9 din	
č) razsvetljava	12 din	
d) osebni izdatki	349 din	3810 din
2. Stanovanje:		
a) razsvetljava	42 din	
b) kurivo	118 din	
c) čiščenje	59 din	
č) pranje posteljnine in osebne perila	91 din	
d) osebni izdatki	279 din	589 din
3. Razvedrilo gojencem: (radio, časopis, knjižnica)		24 din
4. Zdravila — osebna higijena (kopanje)		8 din
5. Upravní stroš		
a) bančni	6 din	
b) PTT	10 din	
c) Pisarniški material	44 din	
č) osebni izdatki	90 din	150 din
6. Vzdrževanje inventarja		35 din
7. Vzdrževanje zgradbe		94 din
8. Zavarovalnina		10 din
9. Najemnina		50 din
		4720 din
(+ 10% amort.)		472 din
Skupaj		5192 din

IZ ZAPISNIKA

29. SEJE ZBORA PROIZVAJALCEV MESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA GLAVNEGA MESTA LJUBLJANE DNE 14. MARCA 1955

Sejo je vodil odbornik Zdravko Rakušek, predsednik zbora proizvajalcev.

Zapisnik seje je vodil Gvidon Planinšek, višji referent Upravnopravnega oddelka Tajništva za gospodarstvo MLO.

Za overitelja zapisnika sta bila izvoljena odbornika Franc Di Batista in Karl Bizjak.

Zapisnik 28. seje zbora pro-

izvajalcev je bil soglasno odobren.

Seja je bila sklepna, ker je bilo od 59. odbornikov prisotnih 39.

Predlagan je bil naslednji dnevni red:

1. Poročilo komisije za plače in sklepanje o povišanju obračunskega sklada za plače.

2. Razno.

Predlagan dnevni red je bil soglasno sprejet.

POROČILO KOMISIJE ZA PLAČE IN SKLEPANJE O POVIŠANJU OBRACUNSKEGA SKLADA ZA PLAČE

Odbornik Franc Plazar, član Sveta za gospodarstvo je po obratnoizložitvi stališča, ki sta ga zavzela Komisija in Svet za gospodarstvo MLO, predlagal, da se v smislu XX. poglavja zveznega družbenega plana za leto 1955 določijo gospodarskim organizacijam za obračunske plače v letu 1955 naslednji odstotki:

Industrija:	v %
Tovarna zamaškov	3
Kartonažna tovarna	3
Karton	3
Kuverta	3
Angora	3
Bombažna tkalnica	4
Dežnik	2
Odeja	2
Pletenina	3
Totra	2
Tovarna dekorativnih tkanin	4
Vata	4
Volnenka	4
Tonosa	4
Torbica	2
Zvezda	3
U. njeni izdelki	2
Alko	3
Črevarna	3
Mesnine	3
Tovarna mesnih izdelkov	3
Sumi	3
Tovarna konzerv	3
Mesoizdelki	3
Tovarna testenin	3
Vinocet	3
Tovarna močnih krmil	3
Tobačna tovarna	3
Vsa ostala industrijska podjetja	5
Ljubljanska tovarna hranil	3
Kmetijstvo:	5
Gozdarstvo:	5
Gradbeništvo:	5
Promet:	5
Trgovina:	5

Zunanja trgovinska podjetja in agencije	v %
Trgovina na veliko	5
Trg. podjetja živilske stroke	5
Specialne trgovine kovinske stroke, trg. z barvami in laki, nafto in tehničnimi olji, sanitetskimi in medicinskimi predmeti, trg. za prodajo kože in gume, drogerije in trgovine s fotomaterialom, trgovine za prodajo gradbenega materiala, kuriva in podjetja lesne stroke, kinematografska podjetja in združeno podjetje Medex	5
Vsa ostala trgovska podjetja	3
Gostinstvo:	5

Hotel Slon	v %
Hotel Union	5
Hotel Turist	5
Restavracija Slavija	5
Restavracija RIO	5
Restavracija Sestica	5
Kolodvorska restavracija	5
Kavarna Nebotičnik	5
Kavarna Tivoli	5
Kavarna Evropa	5
Kavarna Bežigrad	5
Stari Tišler	5
Zelena jama	5
Cinkole	5
Sokol	5
Belokranjec	5
Primorje	5

Planica	5
Majolka	5
Planinka	5
Pri Lovcu	5
Frlinc	6
Menze in delavsko uslužben-ske restavracije zaprtega in odprtega tipa	5
Restavracija pri Levu	5
Dom JLA	5
Sora	5
AERO	5
Putnik	5
Turist biro	5
Daj-Dam	5
Restavracija Koper	5
Figovec	5
Gostilna Šiška	5
Restavracija Vevče	5
Partizan	5
Istra	5
Operna klet	5
Gostilna Nace	3
Bife pod Gradom	3
Bife Šibenik	3
Gostilna Glince	3
Na križišču	3
Gostilna Polje	3
Podgora	3
Bife Koper	3
Keršič	3
Krim	3
Aleksinac	3
Pod lipo	3
Pri ribiču	3
Gostilna pri Spanu	3
(bivši Gradis)	3
Obrt:	5

Komunalna podjetja:
O poročilu in predlogu so razpravljali odborniki Karol Bijak, Franc Svab, Joško Belčič, Bogomir Dragar, Franc Pipan, Franc Kavelar, Alojz Baraga, Franc Klobučar, Ivan Rožmanec, Bežan Miroslav, Mato Mikanec, ing. Ivo Klemenčič, Bernard Rode, Di Batista Franc, Zdravko Rakušek, Franc Plazar in republiška poslanca Andrej Babnik ter Ivan Curk.
Predlog je bil sprejet z večino glasov.
Hkrati je bil sprejet sklep, da se naprosi republiške poslan-

ce, da iznesejo problem povišanja obračunskega plačilnega sklada za železniška in poštne podjetja pred republiško skupščino.

RAZNO

Odbornik Franc Svab je po obrazložitvi predlagal, da se poveča obračunski plačilni sklad za naslednje gospodarske organizacije:

a) »Elektrotehna« — za 2,1%
b) »Slovenija-vino« — za 5,05%,

c) Obrtno gradbeno podjetje »Zidar«, Kotnikova ul. 16, za 5%.

O predlogih so razpravljali odborniki Franc Svab, Franc Klobučar, Franc Plazar, Viljem Stanič, Franc Kavelar in Ivan Curk.

Predlogi so bili soglasno sprejeti.

Končno je bil sprejet še sklep, da se določi rok za vlaganje prošnje za povečanje obračunskega plačilnega sklada t. j. do 25. marca 1955.

Dnevni red je bil izčrpan in predsedujoči je zaključil sejo.

Predsedujoči:

Zdravko Rakušek, l. r.

Vodja zapisnika:

Gvidon Planinšek, l. r.

Overitelj zapisnika:

Franc Di Batista, l. r.

Karl Bizjak, l. r.

OBJAVA O JAVNI DRAŽBI

Mestni ljudski odbor glavne-ga mesta Ljubljane bo dne 26. aprila 1955 razprodal na javni dražbi razno kmetijsko orodje (mlatilnica, kolisnica, slamorez-nica, čistilnik za žito, plugi, vor-zovi, razno pohištvo itd.), lasti splošnega ljudskega premoženja.

Javna dražba bo na kraju sa-mem, t. j. v Rudniku št. 15, z začetkom ob 9. uri.

OLO Ljubljana-okolica

ODLOK

Občinski ljudski odbor Črnuče je na podlagi 20. in 117. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah in od-poklicu odbornikov ljudskih od-borov (Uradni list LRS, št. 31 — 102-53) sprejel na 26. seji dne 1. aprila 1955

ODLOK

o razpisu nadomestnih volitev
1. člen
Razpisujejo se nadomestne vo-litve v 6. volilni enoti, ki obse-ga del naselja Črnuč brez Gmajne, in v 7. volilni enoti, ki obsega naselje Nadgorico in Ježo, ker je prenehal mandat odbornika Grčar Bogomiru in Bolta Ivanu, ki sta bila izvo-ljena v teh volilnih enotah.

2. člen

Volitve bodo v nedeljo, dne 22. maja 1955.

3. člen

Ta odlok se objavi v »Urad-nem listu LRS« in na krajevno običajen način v obeh volilnih enotah.

Predsednik:

občinskega ljudskega odbora

Peter Lešnjak, l. r.

OBJAVA

Okrajna volilna komisija Ljub-ljana okolica po ugotovitvi vo-lilnih izidov pri nadomestnih volitvah v Ljudski odbor mest-ne občine Domžale, ki so bile

dne 10. aprila 1955 v 5. in 12. volilni enoti

objavlja

naslednje volilne izide:
Volilna enota št. 5 je volila enega odbornika.

Kandidat ing. Kolbe Francja Sergej, Rojska št. 40 je dobil 64 glasov.

Kandidat Lavrič Petra Stefan Nova ulica št. 16 je dobil 194 glasov.

Kandidat Nahtigal Jožeta Pav-la, Rojska cesta, je dobila 24 glasov.

Neveljavnih je bilo 8 glasov-nic.

Za odbornika je izvoljen v 5. volilni enoti Lavrič Petra Ste-fan, Nova ulica št. 16.

Volilna enota št. 12 je volila enega odbornika.

Kandidat Sušnik Antona An-ton, Dob št. 68 je dobil 149 glasov.

Kandidat Kuhar Janka, Dob št. 119, je dobil 119 glasov.

Kandidat Stifter Jožeta Jože, Dob št. 76, je dobil 83 glasov.

Neveljavnih je bilo 10 glasov-nic.

Za odbornika je izvoljen v 12. volilni enoti Sušnik Antona An-ton, Dob št. 68.

namestnik predsednika okrajne volilne komisije:

Jože Podboj, l. r.

Izdaja »Založništvo Ljubljanski dnevnik«, direktor Stane Skrabar, odgovorni urednik Ivo Tavčar.